

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Kopečkovou, Ph.D., v právní věci

žalobce: **N. M.**, nar. X,
st. příslušnost Republika Uzbekistán
hlášený pobytem X
zastoupený JUDr. Matějem Šedivým, advokátem
sídlem Václavské náměstí 21, Praha

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 1. 2026, č. j. OAM-1330/ZA-ZA11-D07-2025, e. č. X, X,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 5. 1. 2026, č. j. OAM-1330/ZA-ZA11-D07-2025, e. č. X, X, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 12 269 Kč k rukám JUDr. Matěje Šedivého, advokáta, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce žalobou podanou dne 25. 1. 2026 brojí proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 1. 2026, č. j. OAM-1330/ZA-ZA11-D07-2025, které nabylo právní moci dne 12. 1. 2026. Tímto rozhodnutí žalovaný rozhodl o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany tak, že tato žádost je nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil a určil, že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“), je Litevská republika.

I. Shrnutí procesního postoje žalobce

2. Žalobce namítá, že rozhodnutí žalovaného není dostatečně odůvodněno. Žalovaný se věci dostatečně nezabýval a nevysvětlil, proč nevyužil diskrečního oprávnění obsaženého v čl. 17 citovaného nařízení a nezodpověděl, proč žalobce přesouvá do jiného členského státu. Nevysvětlil, proč neposoudil možnost procesní alternativy z hlediska zásady humanity.
3. Žalobce dále namítá, že ve správním spisu chybí jakýkoli řádně získaný důkaz o probíhajícím řízení v Litevské republice. Nebylo tak postaveno na jisto, který členský stát aktivně vede řízení ve věci. Není zřejmé, z jakého zdroje pochází informace, že Litevská republika uznala svou příslušnost k posouzení jeho žádosti. V této souvislosti žalobce odkázal na závěry rozsudku Krajského soudu v Praze v rozsudku č. j. 49 Az 90/2015-29, které se týkalo deficitů řízení ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III ve vztahu k Maďarsku.
4. Žalovaný měl posoudit osobní situaci žalobce z hlediska zásady *non refoulement*. Žalobce má posouzení správního orgánu, pokud se týká možnosti jeho přesunu za účelem vedení azylového řízení v Litevské republice, za nedostatečné. Rozhodnutí žalovaného je pouze formalistické, aniž by žalovaný zjišťoval závažné překážky aplikace čl. 3 nařízení Dublin III a aniž by řádně posoudil a důvodně vyloučil diskreční pravomoc dle čl. 17 citovaného nařízení.
5. Z uvedených důvodů žalobce navrhuje, aby soud rozhodnutí žalovaného jako nezákonné zrušil. Na svém procesním stanovisku žalobce setrval po celou dobu řízení před soudem.

II. Shrnutí procesního postoje žalovaného

6. Žalovaný se žalobou nesouhlasí a odkazuje na své rozhodnutí a obsah správního spisu. Uvádí, že vycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu a z aktuálních informací, které svým rozsahem odpovídají nezbytným předpokladům pro jeho rozhodnutí. Pokud jde o situaci v Litevské republice, tak v řízení nebylo zjištěno, že v tomto státě v rámci azylového řízení dochází k systematickým nedostatkům a žadatelé čelí riziku nelidského a ponižujícího zacházení.
7. Žalovaný doplňuje, že na aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III není právní nárok, jak plyne kupř. z rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 3. 4. 2016, č. j. 33 Azs 25/2015-40, či Krajského soudu v Praze ze dne 6. 3. 2015, č. j. 49 Az 18/2015-48. Zdůvodnění, proč nebude

citovaný článek aplikován, není povinnou součástí rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

8. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Taktéž žalovaný setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před soudem.

III. Posouzení věci

9. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“, § 32 odst. 1 písm. a/ zákona o azylu), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).
10. Soud při přezkoumávání napadeného rozhodnutí dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí trpí vadou spočívající v tom, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí vyžaduje zásadní doplnění, a že napadeného rozhodnutí v podstatné části neodpovídá dosud shromážděným informacím o členském státu příslušném k řízení o žádosti žalobce.
11. V posuzované věci bylo řízení o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu zastaveno podle § 25 písm. i) zákona o azylu, neboť k jejímu posuzování je ve smyslu § 10a odst. 1 písm. b) téhož zákona příslušný jiný stát vázaný přímo použitelným předpisem Evropské unie (nařízením Dublin III). V takové situaci se důvody žádosti o mezinárodní ochranu neposuzují, ale je namístě zabývat se tím, zda k *určení příslušnosti jiného členského státu* pro posouzení žadatelovy žádosti o mezinárodní ochranu došlo v souladu s nařízením Dublin III a zákonem o azylu.
12. Podle čl. 3 odst. 1 nařízení Dublin III *členské státy posuzují jakoukoli žádost o mezinárodní ochranu učiněnou státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti na území kteréhokoli z nich, včetně na hranicích nebo v tranzitním prostoru. Žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III.* Jednotlivá kritéria se pak uplatňují v pořadí, v jakém jsou uvedena ve zmíněné kapitole (čl. 7 odst. 1 nařízení).
13. Podle čl. 3 odst. 2 věty druhé nařízení Dublin III *není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.*
14. Podle čl. 12 odst. 1 nařízení Dublin III *pokud je žadatel držitelem platného povolení k pobytu, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto povolení vydal.*
15. Podle čl. 12 odst. 4 první věty nařízení Dublin III *pokud je žadatel držitelem pouze jednoho nebo více povolení k pobytu, jejichž platnost skončila před méně než dvěma roky, nebo jednoho či více víz, jejichž platnost skončila před méně než šesti měsíci a na základě nichž mohl vstoupit na území členského státu, použijí se odstavce 1, 2 a 3, dokud žadatel neopustil území členských států.*
16. Žalobce námitkou na samé hranici obecnosti žalovanému předně vytýká, že závěr o tom, že Litevská republika je příslušná k řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu (ve smyslu

kritérií určených podle čl. 3 odst. 1, 7 ve spojení s čl. 12 nařízení Dublin III), není dostatečně skutkově podložen.

17. Ze správního spisu plyne, že žalobce podal dne 19. 11. 2025 v PoS Zastávka u Brna žádost o udělení mezinárodní ochrany. Soud dále ze správního spisu ověřil, že v řízení byly shromážděny podklady, z nichž plyne, že žalobce byl k uvedenému dni držitelem pobytového oprávnění vydaného Litevskou republikou s platností od 15. 5. 2024, které Litevská republika zneplatnila dne 27. 12. 2024. Litevská republika dne 10. 12. 2025 prostřednictvím příslušného oddělení ministerstva vnitra sdělila, že uznává svou příslušnost k posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Námitka, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, z něhož vycházel při určení příslušnosti Litevské republiky coby členského státu ve smyslu kritérií podle § 3 odst. 1 ve spojení s čl. 7 nařízení Dublin III, tak není důvodná. Skutkový stav byl v tomto směru podložen příslušnými doklady a odpovědi Litevské republiky na žádost žalovaného.
18. Žalovaný se dále zabýval posouzením, zda v případě Litevské republiky, coby státu příslušného dle kritérií ve smyslu čl. 3 odst. 1 nařízení Dublin III, existují závažné důvody se domnívat, že v tomto členském státě dochází k systémovým nedostatkům v rámci azylového řízení či podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III, pro které by nebylo možno žalobce (žadatele) do tohoto státu přemístit.

Podmínky v Litevské republice

19. Z čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III vyplývá, že Česká republika nesmí předat cizince do země se systémovými nedostatky (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016-22). V případech, kdy je zřejmé či pravděpodobné, že přebírající země trpí systémovými nedostatky ve smyslu tohoto článku, je třeba se touto otázkou podrobně zabývat. Z rozhodnutí Soudního dvora EU ze dne 21. 12. 2011 ve spojených věcech C-411/10 a C-493/10 (ECLI:EU:C:2011:865) plyne, že společný evropský azylový systém byl koncipován v kontextu umožňujícím předpokládat, že všechny státy, které se na něm podílejí, ať jde o členské státy nebo třetí státy, dodržují základní práva, včetně práv, jejichž základem je Ženevská úmluva o právním postavení uprchlíků ze dne 28. 7. 1951 ve znění Newyorského protokolu ze dne 31. 1. 1967, jakož i Listina základních práv EU, a že si členské státy mohou v tomto ohledu vzájemně důvěřovat.
20. Lze tedy dovodit, že dodržování základních lidských práv členskými státy je vyvratitelná domněnka, přičemž v případě Litevské republiky tato domněnka doposud vyvrácena nebyla, nicméně to žalovaného nezavazuje povinnosti tamní systém dostatečně vyhodnotit ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Takové hodnocení se musí opírat o dostatečné informace k situaci v tamním azylovém systému. Žalovaný v případě žalobce vycházel z Informace OAMP ze dne 17. 6. 2025 – Litva – Azylový systém, Řízení o mezinárodní ochraně, azylová legislativa, dublinský systém, azylová střediska, přijímací podmínky, zajišťování a azylové a dublinské statistiky. Informace OAMP ze dne 17. 6. 2025 přitom představuje (jediný) podklad k situaci v Litevské republice, který si žalovaný opatřil do správního spisu. K tomuto podkladu již Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 28. 11. 2025, č. j. 22 Az 26/2025-22, žalovaného upozornil na to, že v dané zprávě je výslovně uvedeno, že jediné registrační litevské středisko se nachází v Pabradė (další dvě byla uzavřena) s tím, že v tomto registračním středisku existovaly nedostatky jako nedostatečné vytápění,

nevyhovující strava, nevhodný přístup ze strany personálu, problematický přístup k lékařské péči; zařízení je podle této zprávy předmětem rozsáhlé kritiky ze strany pozorovatelů a nevládních organizací kvůli špatným podmínkám, opakovaným obviněním z nepřiměřeného použití síly a přelidnění. K zajištění navíc dochází i ve zvláštních zařízeních na hranicích nebo tranzitních zónách, jejichž úplný seznam není k dispozici a jejichž kvalita se výrazně odlišuje; tato zařízení byla kritizována za nevyhovující hygienické podmínky, vybavení, stravování a uprchlíci v nich mohou být drženi až 28 dní.

21. Soud k tomu dále doplňuje, že z Informace OAMP ze dne 17. 6. 2025 nadto plyne, že v případě tzv. navrátilců v rámci Dublinského systému se OAMP nepodařilo zjistit informace o přesném způsobu vyřízení jejich žádosti o mezinárodní ochranu či o případných dalších problémech, kterým čelí.
22. Úvaha žalovaného, že v Litevské republice nedochází k systémovým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie (čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III), kterou vtělil do pasáží na str. 4 svého rozhodnutí, tak neodpovídá obsahu správního spisu, který je v tomto směru potřeba v zásadním rozsahu doplnit tak, aby podklady v něm založené skutečně odpovídaly závěrům žalovaného, že Litevská republika není státem, v němž dochází k systematickým nedostatkům azylového řízení do té míry, že by žalobci hrozilo nelidské či ponižující zacházení. Přestože žalovaný uvedl, že mu doposud není známo žádné závazné rozhodnutí, které by jednoznačně deklarovalo systémové nedostatky azylového systému v Litevské republice (ať na evropské úrovni, tak od Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, jako tomu bylo v minulosti v případě Řecka či Maďarska), jeho vlastní Informace OAMP ze dne 17. 6. 2025 takové indicie naznačuje (zejména pokud jde o materiální podmínky k zajištění základních potřeb, viz body 92 a 93 rozsudku Soudního dvora ze dne 19. 3. 2019, ve věci *Jawo*, C-163/17). Proto je v tomto ohledu coby jediný skutkový podklad posouzení dle čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III nedostatečná.
23. Právě uvedené je proto důvodem, pro který, shodně jako ve věci sp. zn. 22 Az 26/2025, nemůže napadeného rozhodnutí v rámci soudního přezkumu obstát. „Zpráva žalovaného, která je podkladem rozhodnutí, jasně upozorňuje na určité nedostatky azylového systému Litvy (na které byl žalovaný i opakovaně upozorněn rozsudky Krajského soudu v Praze např. ve věcech sp. zn. 48 Az 8/2024 – rozsudek ze dne 26. 7. 2024, sp. zn. 45 Az 18/2024 – rozsudek ze dne 31. 3. 2025, či rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 12. 2. 2025, č. j. 16 Az 39/2024-43) a žalovaný na to nijak nereaguje a namísto toho uvádí nicneříkající obecné odstavce o tom, že mezinárodními orgány nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení o udělení mezinárodní ochrany nebo přijímání žadatelů v Litvě. Žalovaný nijak nevysvětluje, proč jeho vlastní zjištění o problémech v přijímacích střediscích v Litvě nejsou pro věc podstatná. Nijak nevysvětluje, proč si neopatřil další podklady k situaci v přijímacích střediscích v Litvě. Nijak nevysvětluje, proč je přemístění žalobce do Litvy v kontextu jeho vlastních zjištění v souladu s pravidly azylového systému EU“ (rozsudek Krajského soudu v Brně ze 28. 11. 2025, č. j. 22 Az 26/2025-22). Ve shodně s citovaným rozsudkem soud uvádí, úvahy o dostatečnosti azylového systému v cílovém státě jsou úvahami žalovaného, který musí vycházet z obsahu svého správního spisu. Shodně jako v tamní věci je obsah správního spisu v rozporu s odůvodněním napadeného rozhodnutí a skutkové podklady žalovaného proto vyžadují zásadní doplnění (srov. též body 29 až 32

rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 10. 2025, č. j. 41 Az 22/2025-31, který se zabýval obdobnými nedostatky skutkových podkladů).

Diskreční oprávnění podle čl. 17 nařízení

24. Diskreční oprávnění zakotvené v čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III dává státům možnost atrakce příslušnosti k rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu, kterou lze využít v případech, kdy je příslušnost členského státu k posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany určena dle čl. 3 odst. 1 tohoto nařízení. Jedná se o jiné posuzování, než jakým je přezkum azylového řízení v určeném státě z důvodu vyloučení existence systémových nedostatků (viz předchozí kapitola *Podmínky v Litevské republice*), pro které by nebylo možno žadatele do tohoto státu přemístit (bod 30 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24).
25. Žalovaný neshledal žádný důvod pro aplikaci diskrečního oprávnění dle čl. 17 nařízení Dublin III, což řádně zdůvodnil na str. 5 napadeného rozhodnutí (žalobce je plnoletý, zdravý, v České republice nemá žádné rodinné ani blízké sociální vazby a v Litevské republice se nesetkal s žádnými závažnými problémy). V řízení tak nevyvstal žádný důvod, pro který by Česká republika měla převzít příslušnost k rozhodnutí o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. Žalobce není ani zranitelnou osobou ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu. Z jeho obecného odkazu na zásadu humanity ve vztahu k jeho osobě nic konkrétního neplyne. Ze správního spisu je zřejmé, že v Litevské republice, kde byl zhruba rok a půl, měl žalobce potíže pouze s tím, že mu zaměstnavatel nezaplatil za odvedenou práci a oklamal ho. Rodina žalobce je v Uzbekistánu, je na něm finančně závislá a žalobce pracuje, aby mohl vydělat a splatit dluh v souvislosti s pokrytím léčebných výdajů své matky. Důvody, pro které žalobce přicestoval do České republiky, jsou tedy pouze socioekonomické. Tomu tudíž odpovídá i výslovné vypořádání se s tím, proč žalovaný nevyužil diskrečního oprávnění plynoucího z čl. 17 nařízení Dublin III. Není tak důvodná námitka, že se žalovaný uvedenou otázkou dostatečně nezabýval.

Závěr

26. S ohledem na výše uvedené soud bez jednání postupem podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení ve smyslu § 78 odst. 4 s. ř. s. V něm je žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán výše vysloveným právním názorem a doplní informace o azylovém systému v Litevské republice v dostatečném rozsahu pro účely posouzení požadovaného čl. 3 odst. 2 druhým pododstavcem nařízení Dublin III.

IV. Náklady řízení

27. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, a proto mu náleží právo na náhradu nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady právního zastoupení za dva úkony právní služby po 4 620 Kč (převzetí věci a příprava zastoupení a žaloba), společně se dvěma režijními paušály po 450 Kč (§ 7, § 9 odst. 5, § 11 odst. 1 písm. a) a d), § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytnutí právních služeb, advokátní tarif), celkem tedy 12 269 Kč. Protože je zástupce žalobce plátcem daně z přidané hodnoty, byla odměna navýšena v příslušné výši (po zaokrouhlení) částkou odpovídající uvedené dani (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). K zaplacení k rukám advokáta žalobce byla žalovanému stanovena přiměřená lhůta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 25. února 2026

Kateřina Kopečková
samosoudkyně